

دانشگاه کردستان

فرم طرح درس

اطلاعات اولیه درس					
عنوان درس	مقطع	نام مدرس	زمان بندی هفتگی	نوع درس	تعداد واحد درس
شیمی عمومی ۱	کارشناسی	سیده نوسیه ابراهیمی	۵ ساعت در هفته	☒ اجباری ☐ اختیاری	۳

محدوده علمی درس	
پیش نیازها	
(۱) پیش نیاز ۱: ندارد *پیش نیازها لزومی ندارد حتماً دروس باشند؛ بلکه پیش دانسته‌ها یا ابزارها را هم می‌تواند شامل شود.	
هم‌نیازها	
ندارد	
نرم افزار (مهارت‌های عملی) مورد استفاده در طول دوره	
روش آموزش	
تدریس و تشریح مطالب ☒ پرسش و پاسخ ☒ حل تمرین ☒ کار عملی (آزمایشگاه یا کارگاه) ☐ کار با نرم افزار ☐	
منابع درس	
مرجع ۱: M.S. Silberbeg, "Chemistry: The Molecular Nature of Matter and Change", 6th Ed., McGraw Hill, 2012	
مرجع ۲: M. Silberberg, "Principles of General Chemistry", 3rd Ed., McGraw-Hill, 2013.	
مرجع ۳: C. Mortimer, "Chemistry: A Conceptual Approach" 4th Ed., Van Nostrand, 1979	

اهداف درس	
اهداف کلی	
در پایان این درس:	
دانشجویان با مفاهیم اولیه شیمی آشنایی پیدا کنند و به دانش شیمی مناسبی برای یادگیری دروس تخصصی شیمی (شیمی فیزیک، شیمی آلی، شیمی معدنی و شیمی تجزیه) دست یابند.	
مهارت‌هایی (شغلی، تحصیلی) که دانشجویان در پایان دوره فرا می‌گیرند	
آشنایی با ساختار ماده، خواص ماده، نیروهای برپادارنده ساختار ماده، تغییراتی که ماده متحمل می‌شود و انرژی همراه با آن تغییرات آشنایی با نظریه‌های اتمی، ساختار و خواص اتمی، انواع پیوندهای شیمیایی، انواع نظریه‌های پیوندی، خواص گازها، مایعات و جامدات و ترموشیمی	

ارزشیابی درس		
امتحان پایان ترم	امتحان میان ترم	سایر روش‌های ارزشیابی
۱۲ نمره طبق تاریخ رسمی مندرج در تقویم آموزشی برگزار خواهد شد.	۸ نمره پس از اتمام هر فصل، نیم ساعت پایانی جلسه بعد به امتحان آن فصل اختصاص دارد.	نمرات تشویقی: ۲ نمره (حل تمرین و فعالیت کلاسی)

سایر نکات	
(نکات خاصی که هر مدرس ممکن است برای درسی در نظر داشته باشد اما در این طرح درس پیش‌بینی نشده است).	
آدرس‌های الکترونیکی لازم	
آدرس الکترونیکی برای تماس با استاد	
Email address: n.brahim@uok.ac.ir Telegram ID: @nebrahimi992 Rubica ID: @NEbrahimi1404	
ساعت مراجعه دفتری و رفع اشکال	
ساعت مراجعه و رفع اشکال در برنامه هفتگی که در تابلو مجاور اتاق ۵۱۴ نصب گردیده اعلام شده است.	
کلاس حل تمرین	
به فراخور نیاز مباحثی که تدریس می‌شود، حین تدریس تمرین حل می‌شود. پس از اتمام هر فصل نیز یک جلسه به حل تمرین و رفع اشکال آن فصل اختصاص می‌یابد.	
قوانین	
حضور در کلاس اجباری است.	
تکالیف	
حل تمرینات مطرح شده در کلاس که از تمرینات پایان فصل منابع تدریس است، ضروری است.	

برنامه ریزی جلسات تدریس		
شماره جلسه	سرفصلها	
هفته اول آموزشی		
جلسه اول	اهمیت مطالعه علم شیمی، تاریخچه علم شیمی و وضعیت کنونی آن	فصل اول سیلبرگر
جلسه دوم	کلیدهای مطالعه علمی شیمی (برخی تعاریف بنیادی: ماده، خواص فیزیکی و شیمیایی ماده، حالات ماده)	
هفته دوم آموزشی		
جلسه سوم	مروری بر کمیت‌های بنیادی، سیستم واحدهای بین المللی و فاکتورهای تبدیل در محاسبات	
جلسه چهارم	مروری بر ارقام معنی دار در محاسبات عددی و قواعد مربوط به گرد کردن	
جلسه پنجم	دقت و صحت و انواع خطاها در اندازه گیری‌های علمی	
هفته سوم آموزشی		
جلسه ششم	معرفی عناصر، ترکیب‌ها، و مخلوط‌ها، مشاهداتی که به منظر اتمی ماده منجر شد	فصل دوم سیلبرگر
جلسه هفتم	نظریه‌های اتمی دالتون، تامسون و رادرفورد	
هفته چهارم آموزشی		
جلسه هشتم	ساختار اتم بر مبنای نظریه اتمی امروزی - عدد اتمی، عدد جرمی، ایزوتوپ‌ها و جرم اتمی متوسط عناصر	
جلسه نهم	نگاهی به جدول تناوبی - انواع ترکیب‌ها: مقدمه ای بر تشکیل پیوند (آشنایی با پیوندهای یونی و کووالانسی)	
جلسه دهم	انواع مخلوط‌ها - حل تمرین	
هفته پنجم آموزشی		
جلسه یازدهم	استوکیومتری فرمول‌های شیمیایی: مفاهیم مول، جرم مولی، درصد جرمی عناصر یک ترکیب	فصل سوم سیلبرگر
جلسه دوازدهم	استوکیومتری فرمول‌های شیمیایی: تعیین فرمول یک ترکیب ناشناس	
هفته ششم آموزشی		
جلسه سیزدهم	استوکیومتری معادله‌های شیمیایی: موازنه معادله شیمیایی - محاسبه مقدار واکنشگر و محصول	
جلسه چهاردهم	استوکیومتری معادله‌های شیمیایی: محاسبه مقدار واکنشگر و محصول* واکنشگر محدودکننده، درصد بازده	
جلسه پانزدهم	اصول اساسی استوکیومتری محلول: محاسبات استوکیومتری مربوط به تهیه محلول‌ها و واکنش‌ها در محلول	
هفته هفتم آموزشی		
جلسه شانزدهم	گازها و نظریه جنبشی-مولکولی: جنبه‌های تمایز گاز از سایر حالات ماده، فشار گاز و اندازه گیری آن	فصل پنجم سیلبرگر
جلسه هفدهم	قوانین حاکم بر رفتار گازها (بویل، چارلز-گیلوساک، اوورگادرو، آمونتون، دالتون، قانون گاز ایده ال)	
هفته هشتم آموزشی		
جلسه هجدهم	حل مسائل قانون گاز و کاربردهای قانون گاز ایده‌ال	
جلسه نوزدهم	قانون گاز ایده‌ال و استوکیومتری واکنش	
جلسه بیستم	نظریه مولکولی-جنبشی گازها	
هفته نهم آموزشی		
جلسه بیست و یکم	شیمی گرمایی: شکل‌های انرژی و تبدیلات آن‌ها (گرما و کار دو شکل انتقال انرژی، کار PV)، قانون بقای انرژی	فصل ششم سیلبرگر
جلسه بیست و دوم	مفهوم توابع حالت، گرمای واکنش و تغییر شیمیایی گرمازا و گرماگیر، انواع مهم تغییر آنتالپی، ظرفیت گرمایی، کالریمتری، قانون هس	

هفته دهم آموزشی		فصل هفتم سیلبرگرگ
نظریه کوانتوم و ساختار اتمی	جلسه بیست و سوم	
ماهیت موجی نور، ماهیت ذره‌ای نور (تابش جسم سیاه، اثر فوتوالکتریک، طیف خطی عناصر)، مدل اتمی بور		
نظریه کوانتوم و ساختار اتمی	جلسه بیست و چهارم	فصل هفتم سیلبرگرگ
دوگانگی موج- ذره ماده و انرژی، معادله دوپروی، اصل عدم قطعیت هایزنبرگ		
نظریه کوانتوم و ساختار اتمی	جلسه بیست و پنجم	
مدل کوانتوم- مکانیکی اتم (معادله شرودینگر- اعداد کوانتومی یک اوربیتا اتمی)-آرایش الکترونی اتمها		
هفته یازدهم آموزشی		فصل هشتم و نهم سیلبرگرگ
خواص اتم‌ها: اندازه اتمی، انرژی یونش، الکتروخواهی	جلسه بیست و ششم	
مدل‌های پیوند شیمیایی: مدل پیوند یونی و مباحث مرتبط با انرژی شبکه	جلسه بیست و هفتم	
هفته دوازدهم آموزشی		
مدل‌های پیوند شیمیایی: مدل پیوند فلزی	جلسه بیست و سوم	
مدل‌های پیوند شیمیایی: مدل پیوند کووالانسی و مفاهیم مرتبه پیوند، طول پیوند، انرژی پیوند	جلسه بیست و چهارم	
مدل پیوند کووالانسی: مفهوم الکترونگاتیوی و محاسبه خاصیت یونی جزئی پیوند کووالانسی	جلسه بیست و پنجم	
هفته سیزدهم آموزشی		فصل دهم سیلبرگرگ
رسم ساختار لوئیس، مفهوم رزونانس (نامستقری جفت الکترون پیوندی)، بار قراردادی و نحوه انتخاب ساختار رزونانسی	جلسه بیست و ششم	
مهمتر، ساختار لوئیس برای موارد استثنا از قاعده هشتایی		
نظریه دافعه جفت الکترون‌های لایه ظرفیت (VSEPR) و شکل مولکول	جلسه بیست و هفتم	
هفته چهاردهم آموزشی		
شکل مولکولی و قطبیت مولکولی	جلسه بیست و هشتم	
نظریه پیوند ظرفیت (VB) و هیبرید شدن اوربیتالها، انواع اوربیتال‌های هیبریدی	جلسه بیست و نهم	
هفته پانزدهم آموزشی		فصل یازدهم سیلبرگرگ
شیوه هم‌پوشانی اوربیتالی و انواع پیوندهای کووالانسی (نحوه هم‌پوشانی اوربیتالی در پیوندهای یگانه و چندگانه)	جلسه سی‌ام	
نظریه اوربیتال مولکولی (MO) و نامستقری الکترون	جلسه سی و یکم	
نمودار اوربیتال مولکولی، آرایش الکترونی مولکول برای مولکول‌های دو اتمی تناوب دوم	جلسه سی و دوم	